

KOIVISTON viesti

Nro 9 Syyskuu 2018

Koivistolaisten kotiseutulehti vuodesta 1944 lähtien

Tiijät sie?

Silloko myö asuttii evakos Särkisalos, ni kaupapit käyvvä "puulaaki paatil", ko jos tahoit saaha yhel kertaa ostettuu kaik, mitä tarvitsit, ni sillo pit soutaa saaree, mis ol iso saha ja se isomp kauppa.

Se puulaaki ol Aug. Eklöf Ab. Yhtiön ol perustant Fredrik August Eklöf Porvoosee jo 1872, millo hää alotti sahommat Tolkkisis ja laajens siintit muuvalkii maaha sekä lisäs virma toimintoi viel konepaja- ja sellutuotantooki. Ko evakkoi alko tulla molempii sotti jälkee Porvoosee, ni yhtiö sillone ruot-sikieline teollisuuspohatta ei tahtont ottaa sahallee suomekielisii karjalaisii millää töihi. (Yhte aikaa Porvoo kaikist suuremp yritys myytti v 1964 Tampellal, mikä sit lopetti koko Eklövi ryppää toiminna.)

Onneks Porvoos toimi suur, Werner Söderstomi isä Leonarti aikoinaa perustama kirjapaino, mikä mielellää palkkas nuorii ja vanhempiki suomenkielisii työläisii, koha vaa oppiit nopiast, oliit ahkerii ja halusiiit pyssyy pitkää kirjapaino palkkalistoil. Nii sit moni miu sukulaisistkii män Sörkkää töihi heti koulust päästyä kuka sitomoo, kuka latomoo, kuka kuvaamoo.

Miekii hakkasi yhe keskikoulu kesäloma aja kirjaselkämyskii liimauksii tiiviimiks puunujal kaheksa tuntii päiväs. Aika ykstoikkosta hommaaha se ol, mut eihä tarvint olla laiskaan ja sai viel rahhaaki elokuvvii, tantseihii ja tupakkii ja pitskui varte. (Syöpätikkui kärryüttämises en sit myöhemmi meinant millää päässä irti, enneko issä kuol syöpää.)

Mut melkee jo unohin, et miuha pit kertoo, kui kerra Hakkalas, ko mei äiti ja Virki Hilta, kuka asu perreinee mei naapuris alakoulu yläkerras, ollit soutamas kaupast manteree puolel, ni eiks hyö nähneetki, kui joku tulloo moottorpaatillaa suoraa hoiätä päi. "Seh äjjaa mei pääl!" ehti Hilta jo tosissaa hätäänny. Iha viime tingas moottorpaati kuljettaja huomias, mite ol käymäs ja kääns vennee suuntaa. Hilta siunailemmaa: "Kyl se ois pääl tult ja myö oltais hukuttu!" Äitiki huokas helpotuksest ja surkuttel hääkii tilannetta: "Mitäs meist, mut vieras vene!"

Koivistol mei äiti käi aluks töis Möllikäs niiko isäkii. Varsinkii rospuuttoaikan se ol rankkaa hommaa ja joskus varallistakki, ko salme jäis ol isoiki railoi. Äiti toimi ylösottajaan ja isä lankukannos.

Koivisto satamaha ol erinomane turvapaikka myrskyi varal ja sinne johti nii syvät reitit, et suuretkii valtameralukset pääsiit purjehtimaa peril ast. Ja aikannaa sinne rakennettii rautatie rataliittymäkkii. Sitähä suunniteltii jo autonomia ajal, ko keisar halus perustaa Koivistol sotasartama. Mut millo se ratayhteys Möllikä laituril ast lopult rakennettii? Oikiastha Koivisto satama ol kaksosane. Mis ol se toine valtio omistama osasatama Koivistol? Akus sie taijat kertoo vastaukset noihi kahtee kysymyksee, ni paaha viestii Viestii ja kerro samal, mist sie tietois sait ongittuu essii. Kerro lisäks oma nimmeis.

Martti Piela

Itä-Uudenmaan Osuuspankilla Porvoossa on koivistolaiset juuret

Yli 100 vuotta sitten Koivistolle perustettiin paikallisia osuuskassoja Raiffeisenin periaatteella. Siinä osuustoiminta oli tapa toteuttaa arjessa elävää kristillisyyttä ja lähimmäisyyttä. Osuuskassan lainalla köyhä talonpoika saattoi hankkia hevosen ja lehmän. Raifeissin osuustoimintamuotoisen luottolaitosjärjestelmään kuului vahva keskus, jonka alaisuudessa juriidisesti itsenäiset osuuskassat toimivat. Keskuksen ansiosta ero vauraiden ja köyhien kassojen välillä kaventui vauraiden tukiessa tarvittaessa köyhiä kassoja. Paikalliset osuuskassat eivät tavoitelleet voittoa.

Kassan perustamisprosessi alkoi Viipurin läänin kuvernöörin toimistosta. Keisarillinen Suomen senaatti vahvisti osuuskassan toiminta-alueeksi Humaljoen kylän. Koiviston ensimmäisen kassan, Humaljoen osuuskassan perustamista edelsi tarkastaja Paavo Brummerin esitelmät ja osuuskassa-seurat. Osuuskassojen luottamushenkilöitä edellytettiin tunnettua nuhteettomuutta ja raittiutta. Yhteisiä rahoja ei annettu kenen tahansa käsiin.

Perustana osuuskassan perustamiselle oli maamiesseuran toiminta, jonka valistustyöstä osuustoiminta sai herätteitä. Koivistolle maamiesseura oli perustettu vuonna 1900. Vuonna 1912 perustetun Humaljoen kassaa perustettaessa jäseniä oli 16 joista ainakin 10 myös maamiesseuran jäseniä ja jokainen "hyvästi edistyneen" osuuskaupan jäsen. Kassan ensimmäinen puheenjohtaja oli Matti Hietanen. Brumerin mukaan kansakoulua käynyt Hietanen harrasti kirjallisuutta ja oli edistysrienteinen. Raittiudessa hän oli ehdoton, eikä luotettavuudessa ollut moitteen sanaa. Brummerin mielestä tämä, vasta keväästä asti maanmiehenä ollut entinen laivan koneenkäyttäjää, pystyi vaatimaan tarkkuutta ja järjestystä asioiden hoidossa. "Ehkä vähän ylpeä", oli lisäkommenttina.

Myös kaikista muista kassanhallituksen jäsenistä löytyi arviot. Gabriel ja Salomon Niemi olivat kohtuullisen raittiita. Hiljaisen Matti Soinin taidot maanviljelyksessä olivat tyydyttävät Salomon Niemen ollessa "parhaita paikkakunnalla". Daavid Taavetti Kitula joutui kirjanpitäjänä erityisarvioinnin kohteeksi. Taavetti oli ehdoton raittiudessa, luotettava ja taloudelliselta asemaltaan hyvä. Kirjanpidosta ei ollut aikaisempaa kokemusta, mutta "näyttää siihen pystyvän, ainakin väliaikaisesti. Kassan kirjanpito oli hyvin järjestetty". Kassan varajäseniä olivat Anton Ratia, Juho Kitula ja Kristian Rokka. He kaikki olivat luotettavia ja pystyivät järjestystä vaatimaan. Heidän taloutensa oli välttävää ja kaikilla maanviljelys oli sivuelinkeinona.

Lainaa myönnettiin maatalouden kehittämiseen

Kassa myönsi ensimmäisen 40 markan suuruisen lainan 10.11.1912. Lainoja

myönnettiin viljelysten raivaamiseen ja maatalouden perusparannukseen. Kassateki myös siementen, lannoitteiden ja rehujen yhteisostoa ja hankki yhteiseen käyttöön maatalouskoneita. Toiminta laajeni muidenkin elinkeinonharjoittajien pariin. Kassalle alun perin myönnetty 3000 mk luoton uskottiin olevan hyvissä käsissä edistäen alueen vaurastumista ja kehitystä. Koiviston maalaiskunnan ja kauppalan hyvä sijainti kaupan kannalta, vilkas merenkulku, laivanrakennus ja kalastustoiminta olivat omiaan edistämään alueen toimeliaisuutta. 30-luvulle saavuttaessa Porvoon osuuskassan koivistolaisiksi edeltäjäiksi oli perustettu myös Koiviston Kirkonseudun Osuuskassa ja Kolkkan Osuuskassa sekä Makslahden Osuuskassa.

Makslahden kassan perustamisessa 2.2.1930 maanviljelijä Eino Peussa oli aloitteentekijä. Kassaan liittyi perustavina jäseninä 32 makslahtelaista. Sen toimipiiriksi määrättiin Makslahden, Kurkelan, Kiiskilän, Härkälän, Vatnuorin, Römpötin ja Rautasen kansakoulupiirit. Kassan ensimmäisessä hallituksessa olivat Eino ja Väinö Peussa, Gabriel Hoikkala, Mikko Hämäläinen ja Salamn Viitanen. Varalla olivat Erland Peussa, Konsta SP Kurki ja Mikko Peltonen. Kassanhoitajaksi tuli Sulo Onni Hoikkala.

1930-luvun lopulla pienet osuuskassat yhdistyivät. Kolkkala ja Koiviston Kirkonseutu yhdistyivät Humaljoen Osuuskassaan, jonka toiminta siirtyi Koiviston kauppalaan. Tähän liittyivät myös Makslahden ja Saaroisten kassat. Vuonna 1936 kassa ei vielä saanut tavoiteltua kunnan rahaston hoitoa, mutta myönteistä päätöstä odoteltiin. Kirjurikurssin suorittanut Eino Kitula toimi tuolloin kunnan kirjurina. Kitulaa esitettiin Koiviston Kirkonseudun kassan hoitajaksi, jolloin kytkennän toteuduttua kunnan ja osuuskassan asioiden hoito voitaisiin järjestää samaksi päiväksi.

Keskustaan muuttaminen oli kassan toiminnan kannalta kaksijakoinen. Toisaalta liike vilkastui hyvää vauhtia, lainaustoiminta lisääntyi mutta toisaalta talletusliike ei edistynyt muiden kassojen mukaisesti. Tarkastaja olikin todennut vuonna 1938: "On luultavaa, että täällä kuten muuallakin tallettajat kiertävät verottajaa, ja koska kassan toimisto sijaitsee kunnantalossa, missä verotuskin toimitetaan, tuntuisi siltä, että toimisto oli sijoitettu epäonnistuneesti".

Sota ajoi kassat evakkoon

1939 talvisota ajoi myös 158 osuuskassaa evakkoon. Koiviston seudun kassojen varat ja osa asiakirjoista saatiin turvaan Orivedelle ja Kausalaan. Helsinkiin perustettiin OKO:n selvitystoimisto, minne siirrettiin karjalaisten kassojen asiat. Väli rauhan aikana siellä vastattiin kassojen kirjanpidosta ja muusta toiminnasta. Koiviston Seudun

Riikka Salokannel

Porvoon Yhtynyt Osuuskassa toimi tässä talossa.

Osuuskassa jatkoi toimintaansa Iitissä, Eino Kitulan toimiessa edelleen kassanhoitajana. Jatkosodan syttyessä ja Karjalan takaisinvaltauksen alettua 1941 tilanne muuttui ja väli rauhan aikaan Kitula muutti kassoineen takaisin Koivistolle. Vuonna 1943 kassaan yhdistyivät Keskisaaren ja Tiurinsaaren Osuuskassat. Myös Makslahden Osuuskassa osallistui jälleenrakennuksen rahoitukseen ja siitä kehittyi Sulo Onni Hoikkalan johdolla melkein koko kunnan jälleenrakennuksen rahoittaja.

Väli rauhasopimus 19.9.1944 käynnisti uuden historiallisen vaiheen. Karjalan ja Koiviston lopullinen evakuoiminen alkoi. Makslahden kassa sekä Koiviston Seudun Osuuskassa siirtyivät väliaikaisesti ensin Perniöön. Silloisen Koiviston Seudun Osuuskassan kassavirkailija Tilla Kitulan kerrotaan kunnostautuneen evakuoinnissa. "Hän osoitti suurenmoista velvollisuudentuntoa ja siviilirohkeutta turvaten arvokkaan kuljetuksen sotilaita ja siirtolaisia täynnä olleessa junassa. Hän istui tukevasti rahakirstun päällä, jonne hän oli ehtinyt lähtökiireessä pakata myös kassan tärkeimmät asiapaperit".

Porvoossa uusi alku

Porvoon talousalueelle Pernajaan suunniteltiin suurta koivistolaisyhdyskuntaa Merikoivistoa. Kieliriita ja asian käsittely eduskunnassa hidasti hanketta sen lopulta rautetessa. Varsin suuri joukko koivistolaisia oli kuitenkin jo asettunut Porvoon seudulle, samoin osuuskassat. Saarenpään osuuskassa yhdistettiin Koiviston Seudun Osuuskassaan, samoin Seiskarin ja Suursaren kassat. Tämän 1948 osuuskassan nimeksi tuli Porvoon Seudun Osuuskassa ja sitä johti koivistolainen Eino Kitula. Sulo Onni Hoikkalan johtama Koiviston Makslahden Osuuskassa jatkoi toimintaansa niin ikään Porvoossa, Aleksanterinkatu 12 kiinteistössä. Molemmat osuuskassat hoitivat siirtokarjalaisten jälleenrakennuksen rahoitusta ja turvasivat koivistolaisten elinehtoja uudella paikkakunnalla. Makslahden ja Koiviston seudun kassat yhdistettiin 31.3.1950 ja uuden kassan nimeksi otettiin Porvoon Yhtynyt Osuuskassa.

Lähteet ja kuva: Risto Valkeapää, Jyrki Hämäläinen, Esko Riikonen: Porvoon Osuuspankki 1912-2012. 100 vuotta luottamusta. Koivistolaisesta osuuskassasta uusmaalaiseksi pankiksi.

Riikka Salokannel
Päätoimittaja

Sadonkorjuu

Onneksi ei eletä aikaa ennen vanhaa, vaikka silloin kaikki olisikin ollut paremmin. Taitaisi nimittäin olla jo toinen nälkävuosi edessä. Olisi muutamille lehmille ja lampaille vähänlaisesti heinää korjata latoon. Viljanjyvät olisivat kituliaan pieniä, eikä perunakaan kovin suurta ja satoisaa. Ihana lämmin kesä on ollut kastelujärjestelmättömän viljelijän painajainen. Edellisenä kesänä puolestaan mätät pellot estivät korjuun, vilja iti tähkiin. Onnelliset viljelijät ovat harvinaisuus, stressi painaa. Meihin kuluttajiin vedotaan, ostakaa mieluummin suomalaista juustoa. Toivottavasti kaupat antaisivat maitolitrasta tuottajalle hivenen enemmän. Maailmanmarkkinalla vehnän hinta tulee nousemaan ennätyskorkeaksi.

Vaan vielä ei nälkä vaivaa. Metsästä pääsee kuin pääsee-kin keräämään hirvikärpäsiä, tatteja, facebookvalokuvia, kantarelleja, puolukkaa. On kotitarvetuottajan sadonkorjuun aika. Pientä plänttiä oli helppo kastella. Tuli tomaattia ja basilikaa pestoksi asti, minttua mohitoihin, salviaa ja valkosipulia omista penkeistä. Viiniköynnösikin teki mahtavan sadon, ikimokasvattamia viinirypäleitä. Hedelmäpuut olivat ratketa sadosta, oli mehiläisillä mainiot lentokelit. Luumuja riittää kanoille asti, kirsikoista muhii joululikööri, loput rastaalle, ja omenasato, sitä riittää.

Kuivattelen omenanlohkareita uunin miedossa lämmössä, mummoa ajatellen. Hänen kasvimaansa ja puutarhansa oli erinäköinen kuin omani. Siitit harvennetut rivit porkkanaa ja punajuurta, mullatut perunat, tilliä ja avomaankurkkua. Hölskytyskurkut ja säilötyt etikakurkut mummon reseptillä ovat edelleen herkkujeni listalla. Minulla on vanhanaikainen maku. Mustaviinimarjat keräsin mehuksi, sen parempaa lämmintä juomaa ei ole. Mummon mehumaajasta tiristetyistä jälkimehusta vispattu marjapuurola oli lapsuuteni ykkösherkku. Sokeripusseihin pakatut, uuninpankolla kuivatut omenanlohkot mummo antoi aina kotimatkalta evääksi. Miten sitä kaikkea välillä onkaan ikävä.

Pakkailen laukkuja. Lomamatka Välimeren herkkujen ääreen päättää tämän kesäkauden. Kohta herkutellaan grillattua lammasta, oliiveja, moussakaa, kyytipojaksi retsinaa ja tilkka ouzoa. Mutta kaikkein paras ruokamatkani taisi kuitenkin olla tuo matka mummon makujen äärelle omenia kuivatellessa.

Hartaast'

Riskillä mennään

Ihmisen käsitys itsestään, kyky luottaa toisiin ihmisiin, hänen persoonansa rakentuu siinä, miten hänen ensimmäiset läheiset ihmisensä (yleensä äiti ja isä) ottavat hänet vastaan. Mikä ilme heillä on kasvoillaan, kun he katsovat lastaan. Vastaavatko he siihen, mitä lapsi tarvitsee: antavatko ruokaa, kun on nälkä; ovatko paikalla ja lohduttavat, kun pelottaa; jaksavatko olla lasta varten, kun lapsi tarvitsee. Lapsi katsoo myös käsityksensä maailmasta lähiaikuisistaan. Jos he pelkäävät maailmassa, lapsikin oppii tarkkailemaan ja varomaan. Jos he luottavat maailmaan, asettuu lapsikin luottavaisena kokeilemaan uusia asioita. Hirveän riskin on Jumala ottanut, kun on antanut kallisarvoiset ihmisen taimet meidän käsiimme!

Samanlaisia riskinottoaikoja on Raamatun mukaan maailmassa aika paljon.

Kun Jumala loi ihmisen sellaiseksi, että synnymme, että lisäännymme toisistamme ja annamme ominaisuutemme geneettisenä perintönä eteenpäin, hän otti riskin perisynnistä. Hän olisi voinut luoda meidät jokaisen erikseen ilman tätä lisääntymistä ja periytymistä. Raamattu viittaa siihen, että enkelit olisi luotu näin: jokainen erikseen, eivät mene miehelle eivätkä naimisiin. Ja siihenkin Raamattu viittaa, että enkeleillä on täysin vapaa tahto, että he voivat täysin vapaasti päättää, mitä tekevät: hyväkö vai pahaa.

Meillehän tämä ei onnistu. Jokainen pienintäkin elämänmuutosta yrittänyt huomaa, ettei ihmisellä ole täysin vapaata tahtoa. Kuinka moni on päättänyt, etten enää koskaan syö liikaa? En enää koskaan huuda lapsille perusteettomasti. Ostan vain vastuullisesti. Rentoudun joka päivä 15 min.. (Ja jos jossain tällaisessa asiassa onnistuu, mitä se maksaakaan toisilla elämänlueilla?) Me emme todellakaan voi vapaasti päättää, mitä teemme. Raamatun mukaan tämä johtuu siitä, että ensimmäiset ihmiset päättivät toimia Jumalan ohjeiden vastaisesti (koska arvelivat itse paremmin tietävänsä) ja me olem-

me saaneet periä suon synnin aiheuttaman riippuvuuden synnistä. Oliko pakko tehdä meistä toisistamme syntyviä, ominaisuutemme eteenpäin periyttäviä olentoja? Vähemmälläkin riskillä olisi päässyt.

En tiedä, miksi Jumala päätti toimia näin. Mutta mieleeni tulee eräs toinenkin syntynyt. Jeesuksesta sanotaan, että hän on syntynyt, ei luotu. Meidät on siis asetettu jotenkin samanlaiseen asemaan kuin Jeesus, mekin olemme syntyneet. Jumala sanookin luoneensa ihmisen omaksi kuvakseen, tässä syntymisasiassakin. Ja kyllä Jeesuksessakin Jumala otti suuren riskin. Jeesuksella oli täysin vapaa tahto luopua jumaluudestaan, tulla ihmiseksi, ottaa synnittömänä kaikki ihmisten synnit niin omikseen, että Jumala kiroaisi hänet ja kuolla häpeällisin kuolema, minkä ihmiset ovat keksineet toisilleen järjestää. Jeesuksen tekikin mieli kieltäytyä tuosta kaikesta. Kuvittelen, että Jumala pidätti hengitystään, kun hän odotti, mitä Jeesus vastaa, kun hänelle monta kertaa tarjottiin mahdollisuutta pysyä leppoisassa, kaikkivaltiaassa jumaluudessaan. Riskillä mentiin ja meidän kannaltamme isolla.

Riskillä mennään myös joka ikisessä rakkaussuhteessa. Rakkauteen kuuluu, että vapaaehtoisesti käännyimme toistemme puoleen, kaipaamme toistemme läheisyyteen. Teemme aloitteen ja odotamme, mitä toinen siihen vastaa. Jumala rakastaa ihmisiä niin, että hän tarjoaa rakkauttaan ja pelastustekoaa ihmisille ja odottaa – henkeään pidätellen, kuvittelen – ottaako ihminen vastaan. (Jumala tarjoaa siis omaa pelastustekoaa, koska Jumalahan Jeesuksessa ihmisten puolesta kuoli.) Hän olisi voinut luoda meidän tekemään juuri sitä, mitä hän haluaa. Mutta hän haluaa odottaa, että vapaaehtoisesti käännyimme hänen puoleensa. Hän on tehnyt (rajun) aloitteen ja odottaa erikseen jokaikisen ihmisen vastausta kysymykseen: ”Kuolinko turhaan puolestasi?” Hän otti tietoisesti riskin.

Kaisa Koivula

Rakas äiti, mummi ja isomummi

Anja Helena
HUOVILA
os.Hovi

s. 11.2.1932 Koivisto
k. 24.8.2018 Pornainen

*Palata tutulle rannalle
- ja nähdä kaikki aivan toisin*

Jaana ja Risto
Eija-Sisko ja Jouko
lapsenlapset
lapsenlastenlapset
sukulaiset ja ystävät

Siunaus toimitettu 15.9. Pornaisten kirkossa.

Rakkaamme

Matti Kullervo
KETONEN

* 23.9.1936 Koivisto
† 28.7.2018 Rymättylä

Eikä merta enää ole

Ilm. 21:1

Raija
Silja

Juhani, Elina, Aliisa ja Loviisa
Mikael ja Neonilla
Wilhelmína
Kimmo ja Riitta
Matias
Pauliina
Jouni ja Susse
Sisaret ja veli

Siunaus toimitettu. Kiitämme osanotosta.

KOIVISTON viesti

Toimitus ei vastaa sille

lähetyksestä materiaalista. Lehden vastuu ilmoituksista rajoittuu ilmoitushintaan.

Kirjoittajat vastaavat tekstien sisällön oikeellisuudesta ja toimittamiensa kuvien käyttöoikeuksista.

Toimitus voi tarvittaessa lyhentää tai muokata sille toimitettua aineistoa.

Liikeilmoitukset 50 snt/ppm
Kuolinilmoitukset 34 snt/ppm

ISSN 0780-1289

KUSTANTAJA:

Suomen Koivisto-Seura r.y.

Jäsenlehti. Ilmestyy kerran kuukaudessa, kuun 20. päivänä.

Lehteen tarkoitetun ilmoitusmateriaalin tulee olla

toimituksessa viimeistään lehden ilmestymistä edeltävän kuun lopussa.

Aineisto mieluiten digitaalisena:

studio@salokanneltoivonen.fi

Muussa tapauksessa paperikopiot, muistitikku tai CD-levy sekä valokuvat toimitetaan osoitteeseen:

Koiviston Viesti,
Riihelänkatu 28, 15810 Lahti

Aineisto palautetaan vain jos mukana on postimerkillä varustettu palautuskuori osoitteeseen.

Koiviston Viesti toimitus, 0400 780 398

Tilaukset, osoite- ym. muutokset:

aina kirjallisena, mieluiten sähköpostitse Koivisto-Seura ry:n varapuheenjohtajalle

tuula.koppinen@kolumbus.fi

Tilauksia ei tarvitse uusia.

Seuran jäsenmaksu 35 e, sisältää vuoden jäsenlehdet. Seuran kautta voi myös maksaa Karjalan Liiton jäsenmaksun 22 e.

Jäsenlehden postituksesta Pohjoismaihin veloitetaan +3 e/vuosi ja muualle Eurooppaan +8 e/vuosi. Pankkiyhteys: Nordea FI46 1091 3000 3058 80

Päätoimittaja

Riikka Salokannel, 044 2312 422

koiviston.viesti@gmail.com

Kuvatoimitus ja taitto

Rami Toivonen, 0400 780 398

Matti Ketonen 1936–2018

Isäni Matti Ketonen meneti pitkäaikaiseen sairauteen 81-vuotiaana 28. heinäkuuta 2018. Hän oli syntynyt Koiviston Piissaaren Alvatin kylässä Eino ja Alina Ketosen perheen seitsemäntenä lapsena 23. syyskuuta 1936. Talvisodan syyttyä alkanut evakkomatka vei ensin Orivedelle, Kuhmoisiin ja Jaalaan ja lopulta Rymättylään. Vuonna 1941 isä lähetettiin kahden veljensä kanssa sotilaprosessiin Ruotsiin, jossa hän kävi kaksi luokkaa koulua. Rymättylään hän palasi keväällä 1946.

Isän lapsuuden avainkokemuksia olivat epävarmuus ja pelko yksin jäämisestä. Jo varhain hänelle oli tärkeää olla mukana joukossa. Merkittävän oman valintansa hän teki 9-vuotiaana, ja se näkyi siinä, miten hän puhui. Kotiinpaluun jälkeen hän opetteli uudelleen Ruotsissa rapautuneen äidinkielen. Kotinsa murteen sijasta hän valitsi kansakoulussa opetetun yleiskielen.

Isän vanhemmat lunastivat maanhankintalain nojalla kunnan maista muodostetun viljelys-tilan Okalan kylästä. Kun sinne rakennettu talo oli valmis, tuli kuolema: isäni isä kuoli vuonna 1950 ja tilanpito jäi isän äidin vastuulle. Hän kehitti tilaa määrätietoisesti. Kooltaan tila oli niin pieni, ettei se sukupolvenvaihdoksen jälkeen enää ollut elinkelpoinen, ja päättyi lopulta naapurin lisämaiksi.

Siirtoväen sopeutumisen todellisuus oli karumpi kuin 1950-luvulla luotu suuri kertomus sopeutumisen ongelmattomuudesta antoi ymmärtää. Todellisuus jakautui lukuisiksi erilaisiksi asenteiksi, joiden yhtenä ääripäänä oli hädänalaiseen tilaan ilman omaa syytään joutuneiden ihmisten vilpittömän auttaminen. Toisena ääripäänä oli tulijoiden kutsuminen "ryssiksi", joiden tavoitteena oli viedä paikallisten maat. Heitä pidettiin myös syyllisinä sotaan. Tästä asenteesta kristillinen laupeus oli kaukana. Vielä vähän ennen kuolemaansa isäni oli harmistunut siitä, että häntä oli aivan äskettäin nimitetty "ryssäksi".

Elämäntyönsä isä teki puhelinalla. Rymättylän Puhelin Oy:n palvelukseen hän meni vuonna 1957, kun puhelinverkko ryhdyttiin automatisoimaan. Puhelinasentajan ammattitutkinnon hän suoritti iltakurssilla ja myöhemmin vielä erikoisammattitutkinnon. Rymättylän Puhelin Oy liitettiin Turun kaupungin puhelinlaitokseen vuonna 1972. Rymättylän aluemestarin viran tultua avoimeksi, isä valittiin virkaan pitkän kokemuksensa ja hyvän paikallistuntemuksensa ansiosta. Se oli aikaa, jolloin puhelinasentajan oli mahdollista nousta toimihenkilöksi.

Isän sopeutumista uusiin oloihin tuki urheiluharrastus. Omien lasten varttuessa hän loi mahdollisuuksia lasten liikuntaharrastuksille. Hänestä tuli ensin Rymättylän Soihdun sihteeri ja myöhemmin puheenjohtaja. Urheiluseura oli portti isän muille luottamustoimille. Hänet valittiin Rymättylän Osuuspankin hallintoneuvoston jäseneksi ja myöhemmin sen varapuheenjohtajaksi.

Urheilu vei isän myös kunnallispolitiikkaan. Hän oli pari vuosikymmentä Rymättylän kunnanvaltuuston jäsen sekä useiden lautakuntien ja kunnanhallituksen jäsen. Poliittikkansa sisällön isä ammensi kodinperintönä saadusta käytännönläheisestä sosialidemokratiasta, jossa keskeistä oli modernisaatio ja hyvinvoinnin edistäminen. Tässä hän törmäsi vallitsevaan asenteeseen "antaa olla vaan vanhaltaa", ja se oli yksi syy siihen, miksi hän oli niin usein oppositiossa.

Siirtoväellä on kaksi ajanmäärettä: "muistat sie" ja "oot sie käynt". Niiltä alueilta tulleilla, jonne ei enää ole pääsyä, on vielä kolmaskin: "kävit sie".

Kolmevuotiaana evakkoon lähtenyt isä ei paljoa entisestä kotiseudustaan muistanut. Eemeli-setä, John E. Ketonen, oli pukeutunut säkeiksi muistonsa lapsuudenkodistaan:

"Mä vielä, silmät sulkien, nään tuvan, pihapiirin ja siinä vanhan lehmuksen"

Kun perestroikan aika Neuvostoliitossa koitti, ja tuli mahdollisuus käydä kotisaarella, isä oli mukana jo ensimmäisellä matkalla ja hän kävi siellä joka vuosi siihen asti, kunnes kotisaari suljettiin uudelleen ulkomaalaisilta.

Lähes viisi vuosikymmentä asumattomana ollut kotisaari näytti ankealta. Lompkan laiturin kivinenkin osa oli jäiden hajottama. Lahden pohjukasta lähtenyt kruununtie kulki läpi tiheän kuusimetsän, johon kirves ei ollut koskenut vuosikymmeniä. Puiden seassa pilkkotti betoninen rannikkokotikystön tulenjohtotorni, ns. Rikaman saapas, jonka kaikki puuosat olivat lahonneet. Kruununtie päättyi Ketosen talon pihalle, jos-

sa kasvoi suuri pärnäpuu. Talosta olivat jäljellä vain sokkelikivet ja sortunut savupiippu. Navetan pölkkyistä muuratut seinät olivat vielä pystyssä. Pelloilla kasvoi korkeaa heinää ja sarkaojissa suuria leppiä. Vain selkärannan vastainen kuiva hiekkainen mäki oli enää aukea ja siellä kasvoi lyhyttä heinää. Selkärannalla oli rantaan ajautuneita tukkeja.

Kotisaaren vetovoima oli sen herättämässä tunteissa. Omat vähäiset muistikuvat ja lukuisat äidiltä ja omilta sisaruksilta kuullut kertomukset muistuiivat isän mieleen ja niiden maisemat muuttuivat todeksi ja aistittaviksi. Yhtä lailla tärkeitä olivat isän kotiseutumatkoihin kuulemat, saarella asuneiden ja sen elämästä muistaneiden tarinat. Isästä tuli hyvä kotisaarensa tuntija.

Eläkkeelle jäätyään isä kävi säännöllisesti Turun ja ympäristön koivistolaisten kajuuttailloissa niin kauan kuin voimat antoivat myöten. Hän toimi Alvatin ja Keskisaaren kylätoimikunnan yhdyshenkilönä. Kun uutinen isän kuolemasta levisi, eräs uutisen tavoittama kirjoitti surunvalitteluviestissään: "Matti oli viimeisiä koivistolaisia Kyläpäälliköitä, joita ei juuri enää ole".

Kalastus oli isälle rakas harrastus. Oman talonsa hän rakensi meren rannalle, ja yksi syy paikan valinnalle oli mahdollisuus kalastaa. Eläkkeelle jäätyään isästä tuli sivutoiminen kalastaja. Iltaisin hän paransi verkkoja ja pauloitti uusia. Sen jälkeen, kun isä ei enää pääsyt paattiin, hän tuli rantaan katsomaan mitä oli saatu saaliiksi. Viime talvena ei enää kalastettu. Isällä ei enää ollut merta.

Kimmo Ketonen
Kirjoittaja on Matti Ketosen poika

– Puheenjohtajalt' itseltää –

Maitoki happanoo jos sie ain valitat

Tekoäly on astunut laboratorion esiintymään mediassa. Sitä on vaikea hahmottaa, koska siihen kuuluu hyvin erilaisia sovelluksia.

Uuteen asiaan kohdistuvat tavanmukaiset pelot ja joukko keksittyjä. Tekoäly on kuulemma ottamassa vallan ihmisiltä. Just joo.

Tekoälyn vahvuuksia ovat tiedon kattavampi käyttö ja toimintojen kokonaisuuden hallinta. Etenkin taloudellinen optimointi tarvitsee juuri tällaista työkalua.

Tekoälyohjelmissa on maagiselta vaikuttava piirre. Ne pystyvät oppimaan uusia asioita ja tarjoamaan ratkaisuja, joista ei pystytä sanomaan, miten ohjelma on niihin päätenyt.

Tekoäly ei oikeastaan ole älykkyyttä. Jos vaikkapa kokenut lääkäri tulkitsee röntgenkuvaa, hän pystyy ottamaan huomioon vain rajallisen määrän yksityiskohtia, tekoäly taas kaiken olemassa olevan tiedon. Juuri lääketieteen alalla tekoäly on jo osoittanut hyödyllisyytensä diagnosoinnissa.

Toinen esimerkki voisi olla kaupungin liikennevalojärjestelmä. Sellainen toimii nyt ennalta ohjelmoidusti, jonkin verran liikenteestä saatua tietoa reagoiden. Tekoäly pystyisi käsittelemään kokonaisuutta ja mukauttamaan valot ajantasaiseen tietoon – aivan kuin ihminen, jos hänellä olisi vastaava kapasiteetti.

Olemme tietotekniikan soveltamisessa vielä siinä alkuvaiheessa, että tarvitsemme siihen erilaisia taitoja, yleensä jonkin laitteen näpyttelemistä. Usein olisi helpompi ohjata niitä puhumalla, mutta tekninen osaaminen ei vielä siihen taivu. Tekoäly avaa mahdollisuuksia ymmärtää ihmistä myös silloin, kun hän ei ole kovin ymmärrettävä: jutellaan kun tavataan.

Emme tiedä, miten ajatukset syntyvät ihmisen aivoissa. Sekä aivojen rakenne että käyttäytymisemme kiinteä ohjelmointi poikkeavat kuitenkin tekoälystä, joten kyseessä ovat erilaiset käsitteet, eivät vain kooltaan eroavat. Siksi on turha kuvitella, että inhimilliset heikkoudet jotenkin löytäisivät tiensä tekoälyohjelmiin.

Jouni J Särkijärvi

Suomen
Koivisto-Seura ry
Perustettu 1948

Toimii koivistolaisten yhdyssiteenä
- järjestää kotiseututilaisuuksia
- harjoittaa julkaisutoimintaa
- suorittaa kotiseutukulttuuriin liittyvää kokoamista ja tallentamista.

www.koivistolaiset.net

Puheenjohtaja, Jouni J. Särkijärvi
Kuurinniityntie 1, 02750 Espoo
puh. 040 516 4951
jouni.sarkijarvi@pp.inet.fi
Varapuheenjohtaja, Tuula Koppinen
Rauhalanpuisto 10 B 36, 02230 Espoo
puh. 050 516 5651
tuula.koppinen@kolumbus.fi
Sihteeri, Virpi Huhtanen,
Ahtaannmäki 1 A 2, 02280 Espoo.
puh. 0440 501 806
virpi.huhtanen@kolumbus.fi

Taloudenhoito,
Karjalan Tilikeskus/Patrikainen
Ratakatu 47, 53100 Lappeenranta
puh. 05 544 8850
Perinnetoimikunta, Jorma Simola pj.
Proomukatu 6 A 14, 15140 Lahti
puh. 040 564 9341
Taidetoimikunta, Marke Hongisto pj.
Halkaisijantie 4 E 46, 00980 Helsinki
050 539 8693
mhongist@gmail.com

Hallituksen muut jäsenet:
Virpi Huhtanen, Espoo
varalla Marke Hongisto, Helsinki
Jorma Simola, Lahti. 040 564 9341
varalla Jukka Ratia, Mäntsälä
Matti Agge, Parainen. 040 536 7701
varalla Eija Tuominen, Turku
Tuomo Kokkala, Kotka. 050 589 4443
varalla Jorma Jack, Kotka 0500 619 482
Esko Kaukiainen, Tuusula. 0400 800 752
varalla Katariina Aaltonen, Espoo
puh. 050 4393 791

Riitta Nurmi, Porvoo. 041 455 8885
varalla Marja-Leena Montonen, Porvoo
Hannu Seppinen, Turku. 040 703 1244
varalla Tuula Agge, Parainen
Tuula Raukola, Kotka. 044 522 8098
varalla Eeva Karkia, Miehikkälä
Koivisto-säätiö:
Hallituksen pj.
Sirpa Taskinen, Helsinki 040 5811 642
Asiamies Pertti Hoikkala 040 583 5397
Linnankoskenkatu 15 C 10, 06100 Porvoo
koivisto-saatio@kolumbus.fi

Luukan sukuhaaran Koiviston reissu

25.-27.7.2014

Meitä oli 23 henkilöä eri sukupolvista. Lähdimme aikaisin aamulla perjantaina kohti Linja-autokuljetusta Kouvolasta. Suku kokoontui sinne eri kulkuneuvoilla, kaikki olivat ajoissa, matkajännitystä oli ilmassa.

Suunta oli Kouvolasta Haminan ohi vaalimaan Tulliasemalle. Ensín oli suomen tulli, sitten Venäjän tullimuodollisuudet. Rahan vaihto oli venäjän puolella heti alussa. Automatka alkoi leppoisasti, kuski oli vielä ”Karjalan poikia”. Tie oli Viipuriin suora ja päällystetty asfaltilla.

Tulo Viipuriin oli sykähdyttävä. Metsä oli Hoitamaton tien varrella. Viipuriin menevä silta oli todella korkea.

Majoituimme Viipuri-hotelliin, nimeltään Vyborg. Siellä ei ollut ilmastointia paitsi ravintolas- ja yökerhossa sekä aulassa. Ruoka

oli hyvää, mm. borsch-keittoa.

Kiersimme illalla Torkkelin puistossa, siellä oli patsaita? Nimiä en muista, kuka oli tekijänä.

Alvar Aallon kirjastoon emme päässeet, vaikka yritimme. Sää oli lämmin, + 30 astetta.

Lauantai-aamuna lähdimme kohti Koivistoa sekä Makslah- tea Puolakan bussilla. Löysimme iso-isän kodin koordinaattien perusteella. Nuorin serkuista osasi vähän venäjää ja meni talon sisälle jututtamaan asukkaita. Talo oli ollut iso-isän. Nyt taloon oli laitettu uusi katto. Talo oli myös maalattu ja päällystetty hirsipaneelilla. Otimme kuvia talosta ja ympäristöstä.

Jossain vaiheessa menimme Koiviston kirkkoa katsomaan, sisälle emme päässeet. Kirkkoa oli vähän korjattu päältä päin. Metsäretkellä kävimme myös. Kuskilla

Pekka Kylläinen

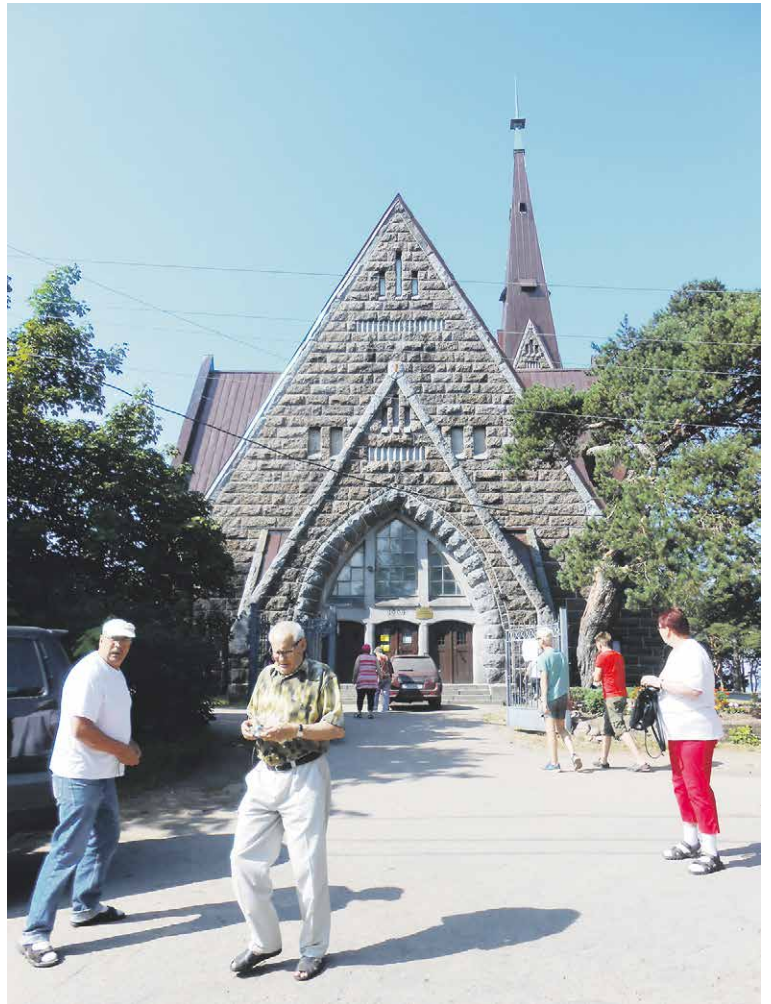
oli laitteet makkaran paistoon ym.

Pois tullessa maisemat vaihtuivat, rautateitä oli paljon. Voi sanoa että, rakennukset olivat erikuntoisia Makslahdessa ja Koivistolla. Viipurinlinnassa oli joku keskiaikainen taistelunäytös.

Mentiin syömään Viipurin pyöreään torniin. Kauppahallissa kävimme ostoksilla ja tuotiin tuliaisia. Pois tullessa kävimme myös ostoksilla Vaalimaalla. Reissu oli kaikin puolin onnistunut.

Pääsimme onnellisesti Kouvolaan ja kukin tahoilleen kotisuomeen. Kiitokset kuljettajalle, matkan järjestäjille, sekä kanssa matkustajille.

Sepustanut muistista Pekka Kylläinen, Orivesi. Äitini oli kotoisin Koivistolta, omaa sukua Kerttu Luukka.

Aggen Taavetin lapsenlapset serkkukokouksessa 7.8.2018

Lämmin kiitos Aarno Mannoselle kaikesta koko poppoon puolesta.

Ulla Stenback, Emman os. Aggen tytär

Yhteiskuvat otettiin Raumalla Merimuseon edessä.

Lautanen

Aila Salo 2018

On myöhäis-syksy. Meri on jässä. Maantiet liukkaat, maisema vähäluminen.

Vieraan maan kaukaisesta kaupungista kutsutuille arvovieraille valmistetaan tilaisuus kokea saunailta löylyinen ja grillipihveineen etäällä kaupunkien hälinästä, kaukana virallisista seremonioista. On tarkoitus tarjota kiukaan kohina ja lempeän merituulen kohahdus, laineen lipplattelu koleassa syys-säässä sekä takkatulen loimu ja kypsävän pihvin makoisa tuoksu.

Tilaisuus vaatii varustelua. Kaukainen rantamaja avaa ovensa tarvittavalle rekvisiitille pyyhkeineen ja pihveineen, oluineen ja atrimineen. Kiukaan kaipaamat halot ovat paikalla samoin kaivon auliisti tarjoama löylyvesi. Kylpemisen onnistuminen lie varma.

Entä iltahetki pihvin ääressä? Pieni hirsiseinäinen, tervatiilkeillä tiivistetty tupa rukiinpyörästä sommiteltuine kynttiläkruunuineen ja leveästä limilaudasta rakennettuine kattoineen luo varsin tunnelmallisen sopen. Siellä voivat kaukaiset vieraat rentoutua kuuman löylyn ja kylmän merikylvyn suomasta rajusta kokemuksesta.

Tilaisuuden valmistelija tuodaan paikalle kaiken tarvitsemansa materiaalin kera. Hän virittää tulen kiukaan ja myyrpadan alle, tarkistaa saunapyyhkeiden ja kylpytakkien sijainnin. Hän asettelee saunatuvan takkaan halot hiilloksen synnyttämiseksi.

On aika nostaa ruokapöydälle tarjottavat salaatit, leivät lisäkkeineen ja tietysti juomat. Sopivat lasit ja atrimet, servetit ja lautaset.

LAUTASET !!!

Kauhituksen kananhäkki, sanoi isoäiti aikoinaan hätätilanteessa.

Lautaset olivat varustekuormasta unohtuneet kokonaan.

Mikä nyt neuvoksi? Vieraat saapuvat puolen tunnin kuluttua ja silloin pitää kaikki olla tiptop-valmiina. Tuvan pienessä kaapissa ei ole tähän pulaan mitään ratkaisua. Puhelinta ei ole. Matka kaupunkiin on kilometrejä.

Katse vaeltaa ylös. Onko taivaalla apu tarjolla?

On!

Limilautakattoa rakennettaessa jäi muutama patkka yli tarpeen. Äkkiä sahalla sopivat palat laudasta, hiekalla hinkattuna, paistetun pihvin alustaksi.

Tilanne pelastettu!

Arvovieraille tarjottiin sepitetty selostus yllättävästä, mutta perinteisestä lautasesta. Ruoka maistuu hyvältä tuoreen, lievästi aromisen puun päältä tarjottuna.

Onhan Suomen kielessä takuu perinteelle:

Lauta-nen - pieni lauta.

Nykyihminen on ehkä unohtanut sen.

Näyttelyn avajaisissa 4.9.2018 vasemmalta Kirsi Kuusisto, Aila Salo, Ulla Stenback, Kirsi Backman ja Mari Luukko. Kaikilla puna-musta asu. Kirsi Kuusistolla Lavansaaren kansallispuvusta hieno vyö. Kirsi Backmanilla isoäidin kengät Koivistolta.

Taiteilijaryhmä Metkan 40-vuotisjuhlanäyttely Eurassa

Rauman Karjalaiset ry:n yhteydessä toimintansa aloittaneen Taiteilijaryhmä Metkan näyttely on Euran kirjaston taidegalleriassa 4.-21.9.2018.

Edesmennyt talousneuvos Pauli Talvio teki aloitteen ryhmän perustamisesta Rauman Karjalaiset ry:n tarpeisiin. Siihen aikaan pidettiin Satakunnan piirin henkisiä kilpailuja kuvataide mukaan lukien. Annoimme ripustus- ja arvosteluapua.

Aluksi 20 vuotta toimi aktiivisena vetäjänä Aila Salo. Toiset 20 vuotta ja edelleen Ulla Stenback vetäjänä. Mukana on 8 taiteilijaa.

Taiteilijoilta:

Kirsi Kuusisto: Meri on kalastajien ja merenkulkijoiden pelto. Esiäitini ja -isäni ovat eläneet merestä, sekä Lavansaareissa että Raumalta Etelä-Amerikkaan ja Afrikkaan asti seilanneina. Grafikanvedoksissani valaisen menneitä, nykyisiä ja tulevia merimatkoja. Turvallista matkaa.

Maija Kantanen: Meri on minulle mielen seikkailu ja mahdollisuus. Pienenä tyttönä meri oli äidin kertomia tarinoita hänen kotipaikastaan Tytärsaaresta, johon kaikki sateenkaaret päättyivät. Saaren nuoret miehet lähtivät maailman merille seiloreiksi tai heistä tuli merikapteeneita tai perämiehiä. Minussakin meri herättää kaukokaipuun ja antaa vapaudentunteen lähteä maailman ääriin, mutta jään rannalle kuuntelemaan aaltojen loisketta. Meri ja aaltojen ikuinen liike antaa avaruuden tunnun ja on helppo hengittää. Tietoisuus meren läheisyydestä, vaikka en sitä näkisikään, rauhoittaa mieltäni. Keraamiseen reliefiin olen lisännyt Kaunismäen rantahiekkää, jota otin muistoksi käydessäni Tytärsaareissa v. 1992.

Ulla Stenback: Meri, tuuli, vapaus. Koivisto, Hamina, Rauma näistä lähtee taiteeni tekeminen.

Karjalaisuus eri puolineen on ollut mukana toiminnassamme alusta asti koko ajan. Taideteoksissa se on näkynyt toisinaan. Tässä näyttelyssä karjalaisuus näkyy enemmän kuin aikaisemmin. Koontumisemme ovat lämminhenkisiä ja toisiamme tukevia.

Tällä hetkellä toimimme aktiivisesti pitämällä yllä jatkuvaa näyttelytoimintaa Teknologiatalo Syyttimen ravintola Byssan aulassa vuodesta 2015.

Metka-ryhmän muodostavat: Kirsi Backman keraaminen kuvanveisto, Maija Kantanen keraaminen kuvanveisto, Kirsi Kuusisto taidegrafiikka, Mari Luukko kuvanveisto, lasimaalaus, Mirja Luukko lasimaalaus, taidegrafiikka, Marja-Liisa Reponen taidegrafiikka, Aila Salo kuvanveisto, Ulla Stenback taidegrafiikka

Aila Salo: Kolmiulotteista muotoa toteuttavana taiteilijana innoittajanani on idean rinnalla materiaalien ja tekniikan runsaus.

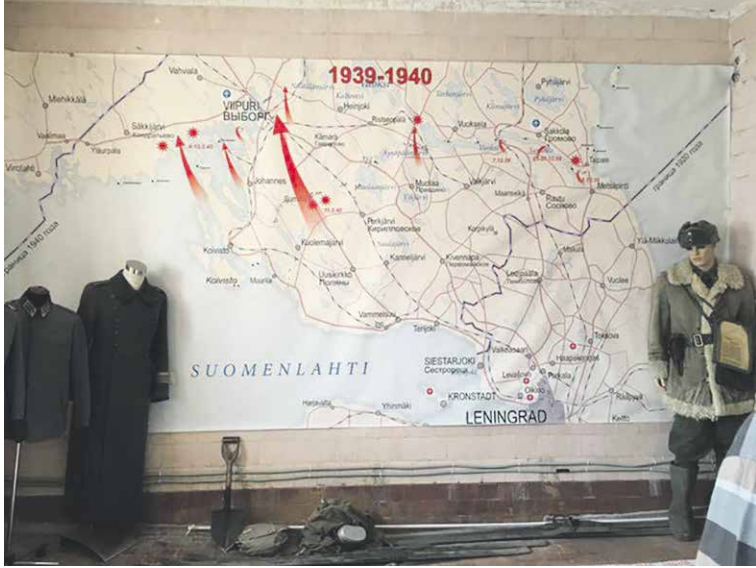
Kirsi Backman: Metka ryhmän 40-vuotisnäyttelyssä on sekä uusia että aikaisemmin esillä olleita teoksia, joissa käsittelen isän sukuun liittyviä asioita. Tämänkertaisen näyttelyn nimi, ”Myö männää eellee”- matka jatkuu- inspiroi pohtimaan miten kauas on osa Koiviston Tiurinsaaren vanhakyläläisten peippolaisista lentänyt evakkomatkan päätyttyä Raumalle sodan jälkeen. Useat toisen ja kolmannen polven jälkeläisistä ovat löytäneet uuden kodin vieraalta maalta mm Ruotsista, Englannista, Italiasta, Yhdysvalloista, Australiasta ja Japanista. Lieneekö syynä ulkomaille muuttoon ollut juurettomuus, seikkailunhalu, uteliaisuus, toive paremmasta tai vauraammasta elämästä? Luulisin, että meillä kaikilla on muistijalkia lapsuuden rakkaista maisemista, joihin voi muistoissaan palata ja hälventää kotikävästä kaukomaillakin. Elämän meren myrskyissä ja suvannoissa matka jatkuu avoimin mielin kohti uusia haasteita.

Impi Piela Elämän melskeissä (VIII)

Meillä oli ruoka nyt enemmän kuin kortilla.

Saimme leipäpalan vain toisen kädestä. Olin raivoissani itselleni, että kuuntelin äitiäni. Aamulla ilmoitin äidilleni, että lopultakin menisin käymään Huollossa, kun koko yön olin itkennyt lasteni kanssa kilpaa. "Tällä ei voi enää jatkuu!" sanoin hänelle. Äiti nosti vieläkin sormeaan pystyyn ja varoitteli: "Ei pie virkkaa mittää!" Äidin kielloista huolimatta lähdin kuitenkin piiriasiamiehen luo. Selitin hänelle tilanteemme ja kysyin, eikö meidän ollut mahdollista siirtyä omiin ruokiimme. Asiamies oli kuitenkin Paavo-emännän sukulainen ja selitti, että oli talon tahdosta riippuvainen. "No, jos talo väki tahtoo, et hyö ei anna meil ensinkää syyvää, ni onks se sit sil selvä?" "Niin on kuin talonväki tahtoo", selitettiin jälleen mörökästi. Piiriasiamies oli hyvin jäykkä, harvasanainen hämäläismies. Kotiin palattua kerroin äidille, miten oli käynyt. "Joha mie siul sanoin, ei pie virkkaa mittää. Eihä ne kuiteskaa mittää anna, ajaat viel meit pois!" "Ajakoot sit! Mie lähen kuiteskii huoltoo ja sanon ainaskii, et jos ei anna meil kohvii, ni mie en anna yhtää korttii höil." "Älä lapsrukkai sellai tie! Jouvutaa viel vaik mihi." Lähdin kuin lähdinkin, nyt ensi kertaa Siirtoväen huoltoon. Taas kerran kerroin asiani ja kerroin Huollon johtajalle, että ellei talon emäntä anna meille kahvia, puolta annoksistani, en anna hänelle yhtään korttejani. "Eikö emäntä anna teille lainkaan kahvia?" johtaja ihmetteli. "Minun täytyy soittaa hänelle." Minun olisi pitänyt kertoa vielä, ettemme myöskään saaneet tarpeeksi ruokaa ja olomme olisi varmasti korjaantunut paremmaksi, mutta maltoin vielä mieleni: "Katsotaa, sano lääkäri!" mietin vielä. "Saahaa nähä, kui kohvi kans käyp." Huollon johtaja oli hyvä mies. Hän soitti emännälle ja kotiin palattuani emäntä kiirehti kertomaan, että saisimme puolet kahviannoksistamme, aivan kuin olin vaatinutkin. "Nythä myö kyl pärjätää, ko saap kohviikii," iloitsi äiti tyytyväisenä, kun kuuli asiasta. "Vaikkei ruokaa saahakkaa, koha ees kohvii!" Ei olisi tarvinnut kuin ilmoittaa Siirtoväen huoltoon, niin olisi saatu ruokaakin. Mutta katsotaan nyt ensin kahvinsaanti - jatkuuko se. Ja joka päivä äiti toisteli: "Akos päässä pois täält."

Mikä oli seuraus ruoan puutteesta? Äiti sairastui. Mandi, Arvo ja kaupunkilaisserkku saivat asunnon muualta ja he muuttivat pois Mattilasta. Äiti pääsi sairaalahoitoon. Lääkäri totesi sairauden syyksi

Talvisodan rintaman kuvaus Viipurin sotamuseossa. Kuva: MP

aliravitsemuksen. Me nuoremmat kitkuttelimme päivästä toiseen. Sisareni toimi navetta-apulaisena. Mutta ei hän siitä hyvästä saanut ruoan lisää, vaan istui edelleen samassa pöydässä kuin mekin.

Oman kylän siirtolaisia oli sijoitettu parin kilometrin päähän meistä. Kävin usein heidän luonaan. Myös viiden kilometrin päässä asusti jopa aivan entisiä naapureitani. Pistäydyin heilläkin saadakseni tietoja "sieltä jostakin" Näissä oloissa olimme tulleet entistäkin läheisemmiksi toisillemme. Kotikylässä asiaan ei niin ollut kiinnittänyt huomiota, vaikka useimmat olivat olleet uskonsisaria.

Kahden kilometrin päässä asui kolme koivistolaisperhettä. He olivat saaneet kokonaan haltuunsa ison huvilarakennuksen ja elivät omissa ruoissa. He kertoivat olevansa kuin kotona - ja kuitenkin ei oikein! "Talo omistaja käyp meit joskus pyhäpäivien katsomas. Hää o erittäi ystäväilline. Tuop aina lahjoikii, millo tuop ruokaa, millo vaatetta, millo mitäkii. Aitäs ois siu pitänt olla lapsinneis, ni kui hyvä ois olt. Mitä vast ne ei sinnuu sijottanneet tähä lapsinneis?" ihmetteli mieheni tati. He olivat kaikki enimmäkseen iltapäivän ihmisiä. Olivat nyt iloisia siitä, että heille oli käynyt tuuri. Kaikesta hyvästä huolimatta paikakakunta oli kuitenkin heille vieras ja samoin kuin mekin, he elättelivät syvimmällä sisimmässään toivon kipinää: Jospa vielä päästään takaisin Koivistolle! Toivottiin sodan loppuvan, olihan jokaisella joku "siellä jossakin", kenellä mies, kenellä poika, kenellä veli... Vierasta, vierasta oli kaikki täällä. Koti, kotikummut ja kukkaset, meri - ne palasivat mieleen joka päivä. Vaikka moni oli merelle joutunut uhraamaan miehensä tai poikansa tai veljensä ja vaikka itsekin oli

saattanut monesti joutua lähelle kuolemaa aavalla merellä, meri oli kuitenkin kaikille rakas. Ja toivo päästä takaisin kotisaarille, meren äärelle, sai unohtamaan ne monet koettelemukset, jotka tällä evakkomatalla oli itse kukin joutunut kokemaan. Nyt kun koti oli menetetty, huomasi todella, että mikään ei omaa kotia voita. "Vaik ois mökki ko varpuse häkki, koha se vaa on oma" - sen oikeammassa vanha kansa ei olisi voinut olla.

Myös entiset naapurimme, jotka nyt asuivat viiden, kuuden kilometrin päässä meistä, elivät omissa ruoissa. Heilläkin oli omat asunnot, kaikilla kolmella perheellä. "Kyl meil tääl on hyvä olla, mut..." sanoivat hekin kaikki. Juoksin heidänkin luonaan, milloin vain ehdin saadakseni kuulla, olivatko he saaneet tietää mitään rintamalta. Sainkin usein kuulla heidän kauttaan miehestäni. Miehillähän oli tapana kirjesissään kertoa, keitä tuttuja olivat tavanneet ja ketkä taistelivat heidän joukko-osastoissaan. Sain myös usein näiltä naapureiltani syödäkseni. Aina kun tapasimme, puhe kääntyi sotaan ja kotiin ja mahdolliseen takaisin kotiseudulle pääsyyn. Usein itkettiin yhdessä. Mitään ei ollut tehtävissä. Meidän pohdiskelumme, meidän suunnitelmamme - turhia ne olivat!

Illallinen oli vasta klo 5. Lapsi itki kovasti nälissään. Sain sen kuitenkin viimein nukahtamaan. Kun lapsi seuraavan kerran heräsi, oli illallinen jo syöty. Nyt lapsi parkui entistäkin kovempaa. Silloin päätin, että jolleivät antaisi lapselle ruokaa, ottaisin omin luvun. Menin kysymään emännältä, saisinko lapselle leipää edes. Hän antoi luvan hakea komerosta. Komerosta löytyi vai yksi sormenpitäinen pomminkestävä kuivunut kakunpalanen. Pyysin piialta voi-

*"Halloo, halloo!"
huuteli
"puhelimeensa"
kolmevuotias Martti
"kauppiaille".
"Onks teil kenkii?"*

Impi Piela

ta. Ei ollut, kuulemma. Annoin lapselle sen kuivuneen kakunpalan, mutta eihän hampaaton lapsiparka siitä mitään irti saanut. Lapsi kirkui aina vaan äänekäämmiin. Emäntä tuli kysymään, mitä se lapsi tuolla tavoin huutaa. "Nälkähä hänel on. Koko päivä on saant olla syömättä." Syömättä sai lapsi edelleenkin käydä nukkumaan. Ei herunut emännältä edes leipäpalaa lapselle, saati maitoa, vaikka talossa oli suuri lypsykarja, 26 lypsävää lehmää. Kolmevuotias poikani itki hänkin monta kertaa nälkäänsä: "Äiti ännkänä, kunet anna leipää!" Kaikki raha, mitä minulla oli, täytyi käyttää vaatteen ja jalkineitten ostamiseen, kun olimme lähteneet niin äkkiä kotoa, kesätamineissa, melkein alastomina. Vapaahuollosta sain kyllä kaksi paitaa ja puseroa sekä kahdet jalkineet, vaan mihinpä ne riittivät minun kahdeksanhenkiselä pesueelleni. Eihän kellekään meistä ollut tullut mukaan kuulla ollut vaatekerta kullekin, toisille vielä huono sellainen. Kun sitten mieheni lähetti aina osan päivärahoistaan meille ja rupesin ostamaan vähän leivän lisäystä, emäntä kadehti sitäkin ja vähensi entisestäänkin annoksiamme. Usein jäin itse kokonaan syömättä, kun ruokin lapsiani.

Pyysimme päästä omiin ruokiimme, mutta emäntä ei siihen suostunut, sillä tulimme hänelle edulliseksi tulolähteeksi, koska valtio maksoi minunkin perheestani 1860 mk kuukaudessa. Vaikka olin perheen pää, minulle ei ollut annettu mitään tilaisuutta päättää, liittyisinkö talon muonitukseen. Sisareni, joka ei ollut ymmärtänyt asian tärkeyttä, oli allekirjoittanut minunkin puolestani. Minun olisi pitänyt alun alkaen ruveta omiin ruokiin lasteni kanssa! Mutta myöhästä kattuu ko piru o porstuvaa!

Aika rientää, ei se pysähdy, vaikka se nyt näyttikin pyörähtävän alassuun.

Tiitun Antti, jonka koti sijaitsi Karjalassa rajasta saman verran kuin meidän, oli ja odotti sodan alettua, miten hänen mahtaisi käydä. Sukulaisia oli tullut ja majoittunut hänen luokseen, pois sotatoimialueilta. Mutta nyt olivat ajat kiristyneet. Päivänä muutamana tuli sitten hänellekin lähtökäsky. Se oli todellakin käsky, ei pyyntö. Se iski kuin salama, vaikka oli oikeastaan aavistellutkin sen joskus tulevan. Antti kiroili ja sadatteli: jos olisi voimaa ja valtaa, niin... Helmikuun 2. Päivänä 1940 hän valjasti hevosen pienen reeen eteen, peitteli lapset vällyillä ja varasi vähän ruokatavaraakin mukaan. Hän yritti saada mukaan mahtumaan jotain arvokkaampaa omaisuuttaankin, mutta vähäiseksihän se jäi, koska reki täyttyi pian ihmisistä. Oli kova pakkanen, kolmisenkymmentä astetta. Edessä oli aluksi noin viidenkymmenen kilometrin taival. Anttia hieman pelotti matkalle lähtö, kun sukulaisella, Annalla, oli vasta kuuden viikon ikäinen poikalapsikin hoidettavanaan. Anna kääri poikansa villaiseen saaliin. Se nähti nyt kuin vähäiseltä vaatenyytiltä. Anna asettui tämä vaatekäärö sylissänsä kuorman päälle. Hänen muut lapsensa olivat vällyjen alla. "Sot-soo-soo, alahan laputtaa, Polle!" Antti hoptutti hevostaan liikkeelle ja nykäisi ohjaksista. Harmissaan hän istui itse reeen sakaralle. Kun oli ajettu muutama tunti, pysähdyttiin kaupan edessä, joka sattui matkan varrelle. Anna heiti lapsikäärönsä kuorman päälle ja lähti sisälle kauppaan. Antti poistui kaupasta hieman ennen Annaa, kohentaakseen kuormaansa matkaa varten. Tultuaan kuorman sa luo hän tarttui ensimmäiseen, kuorman päällimmäiseen pakettiin. Muistamatta tuon "paketin" sisältöä

hän oli jo oikeissa viskata sen turhana painona lumihankeen, kun hän samassa kuuli Annan hätäisen huudon: "Älä hyvä mies sitä viskaa, siinä o Uolevi!" Antti säikähti perin juurin. Anna otti taas lapsikäärönsä syliinsä, kiipesi kuorman päälle; kylä siinä keskusteltiin asiasta matkan jatkuessa. Onnellisesti matkalaiset kuitenkin lopulta saapuivat sijoitusseudulle.

Talvi oli kova pakkastalvi. Olin saanut hankituksi lapsille vähän lisää vaatetta ylle. Olin nimittäin onnistunut hankkimaan 6 m flanellikangasta, josta ompelin vaatteita pienimmille. Mieheni oli lähettänyt minulle ne rahat, jotka olin lähtiessäni kotoa unohtanut piirongin päälle.

Oli helmikuun loppupuoli. Talon pyykkitupa oli laudoista suoraan maan päälle kyhätty yksikerroksinen huono hökkel. Oli siellä sentään pata, jossa sai lämmittää pyykkiveden. Lunta oli pyryttänyt pieniksi kinoksiksi rakennuksen sisälle. "Pesutupa" seisoi joen rannalla. Minua paleli, kun olin pesemässä siellä niitä vähäisiä vaatteita, mitä vähäisiä vaatteita meillä oli. Kun palasin tuvalta takaisin pirttiin, emännän poika Asko ja minun samanikäinen poikani Martti olivat puhumassa "puhelimillaan" polvillaan lattialla. "Puhelimet" olivat kaksi rihmarullalangalla yhdistettyä tulitikkuaskia, joitten pohjan läpi lanka oli vedetty ja sidottu kiinni tulitikkuun. "Halloo, halloo!" huuteli "puhelimeensa" kolmevuotias Martti "kauppiaalle". "Onks teil kenkii?" - kengistähän meillä tosiaankin oli huutava pula. Taisi olla enne, sillä hetken perästä soitettiin kaupasta. Siellä oli Janne, joka oli päässyt lomalle ja kyseli tietä Tattilaan. Lähdin itse häntä vastaa. Olin niin iloinen - en ollut voinut uskoa todeksi, että vielä kohdattaisiin. Olin jo ehtinyt tuhannesti pelätä, että olin menettänyt miehieni, lasteni isän, sotaan, iäksi.

Ainakin tähän asti Janne oli siis säästynyt haavoittumiseltakin, sain nähdä omin silmin. Tattilan isäntä ei ollut vielä päässyt kertaakaan lomille. Voin kuvitella, miltä emäntä-Paavosta tuntui. Hän kun oli nuori ja kaunis. Varmaan hän kadehti meitä kahta, vaikkei asemamme muuten mitenkään kadehdittava ollutkaan. Pelko ja jännitys olivat nyt pois, kun saimme olla kahdestaan ja keskustella kaikesta, sodasta ja olostamme Tattilassa. Eihän kylläkään kummankaan suhteen ollut

ihmeempää tehtävissä. Oli vain odotettava. "Syyvää myö nyt vaa vellii vetelämpää, kyl se viel meil kii tulloo toiset ajat," päätelimme yhdessä. Sain Jannelta myös vähän lisää rahaa niin, että saatoin jälleen ostaa lisää vaatetta ja muuta. Loma oli lyhyt. Taas oli Jannen lähdettävä. Yhtä riemuisa kuin oli ollut tämä yllättävä jälleennäkeminen, yhtä haikea oli nyt uusi ero. Mutta oli vain alistuttava, sopeuduttava kaikkeen.

Vapaahuollossa oli ollut vaatetta jaettavana. Me emme siitä kuitenkaan saaneet tietoa, koska emäntä oli sinne ilmoittanut, että Tattilasta kyllä annettiin siirtolaisporukoille kaikki tarpeellinen. Naapureiltani sain kuitenkin kuulla, että huollosta oli saatu apua, joten eräänä päivänä suuntasin askeleeni huoltoon. Sainkin sieltä yhden puseron ja kolmet jalkineet. Vaikka se ei tietystikään ollut riittävää kahdeksan hengen perheelleni, olin silti suuresti autettu ja kiitollinen. Nythän isomat lapseni pääsivät ulkonakin käymään, kun oli kengät. Mattilan lapset ja omat lapseni pysyivät aina hyvinä ystävinä. He eivät koskaan riidelleet tai tapelleet keskenään.

Kerran Asko, talon keskimäinen poika, oli lainannut pojalleni Leeville suksensa. Leevi laskea kiiti alas mäkeä. MOLS KIS JA RAKSI! Toinen suksen perä oli poikki! Mikä sota siitä syntyikään. Emäntä ei ennen lauhtunut ennen kuin olin piiskannut pojan ja hankkinut Askolle uudet suksat. Mikä harmi, että kävi tuollainen onnettomuus! Jouduin antamaan lapsilleni ukaasin, etteivät saisi koskea mihinkään talon lasten tavaroihin. Tuota määräystä lasten oli tietystikin melkein mahdotonta täysin noudattaa, koskapa heillä itsellään ei ollut mitään, jolla liikkua, ei kelkkaa ei suksia.

Myös talon isäntä pääsi vihdoin lomalle. Paavo-emäntä oli hyvällä mielin, hymylevällä tuulella. Ruokapöydässä tarjottiin jopa lätyjä, räiskäleitä! Oli evakollakin juhla!

Isäntä tuntui olevan hyvä mies. Hän suhtautui talon uusiin asukkaisiin kuin ihmisiin. Vielä lähtiessään takaisin rintamalle hän kehotti kohtelemaan siirtoväkeä hyvin. Hänen sanansa sai mielen liikuttumaan.

Olin tavannut kälyni Hilman. Hän pyysi minua käymään luonaan, mutta ei ollut aikaa pitempiin puheisiin. Sain kuitenkin nyt kuulla, että he asuivat Kevijärvellä. Sitten eräänä sunnuntaiamuna

päätin lähteä käymään kälyni luona. Otin kaksi vanhinta poikaani, Viljon ja Leevin mukaani ja ensimmäiseksi oikaisimme jään yli, jotta matka lyhenisi. Oli hieman pakkasta. Jääosuuden jälkeen tiemme kulki pitkin joen kiemurtelevaa rantaa. Se oli melko leveä, yleinen maantie, aika lailla puhtaana lumesta. Aluksi tuntui mukavalta kulkea mäkeä ylös, toista alas. Väliin kävimme käyden, väliin pistimme juoksuksikin. Olin tottunut juoksemaan pienestä pitäen. Kotipuolella toimitin kaikki askareni puolijuoksussa.

Olimme jo kulkeneet kymmenen kilometriä, jonka verran Kevijärvelle piti olla matkaa, kun kysyimme ensimmäiseltä vastaantulijalta, keski-ikäiseltä hyvin harvasta naiselta hämäläismieheltä, paljonko vielä oli matkaa. Jäin silmät suurina ihmettelemään, kun mies kertoi, että matkaa määränpäähämme oli vielä noin viisi kilometriä. Kysyin pojilta, kääntäisimmeko takaisin, mutta pojat olivat niin innostuneita näkemään leikkiveriteitaan, etteivät halunneet palata. Laskimme virstapylviä. Kun olimme laskujemme mukaan kävelleet viisi kilometriä, kysyimme taas vastaantulijalta, nyt naiselta. Voiko se olla totta? Vieläkin oli Kevijärvelle matkaa viisi virstaa. "Eiks tääl kukkaa tiijä, kui paljo yks kilometri on?" ihmettelimme. Vielä kolmannen kerran saimme saman vastauksen. Silloin olimme jo tulleet kylään, mutta etsimämme talo oli vielä viisi kilometriä kylästä syrjässä. Nuorempi poikani alkoi jo kiskoa itku silmästä, kun oli niin väsynyt pitkästä matkasta. Kun ehdotin, että palattaisiin takaisin, ei poikien sisu antanut myötä: "Ei enää, ko näi paljo ollaa juostu". Ja itkukin jäi sikseen. Kello yhdeltä päivällä pääsimme vihdoin perille sukulaiseni luo. Talo oli vanha hirsirakennus, iso mutta hyvin ränsistyneen näköinen. Kaikesta huomasin, ettei talossa ollut isäntää. Taloa hallitsi leski naimattoman sisarensa kanssa. Sisään astuessamme meitä vastaan tulvahti kuitenkin lämpöinen tuulahdus. Kälyni kertoi, että heidän oli hyvä asua täällä. He olivat kylläkin yksissä ruoissa talonväen kanssa, mutta söivät samassa pöydässä samaa ruokaa talonväen kanssa. "Ale auttaa emäntää navettahommissa, mut mie en käy missä töis," Hilma sanoi. "Meil o hyvä tääl. Antaat vaatetta ja muuta. Miul o parempkii ko koton. No, ei nyt iha niiko koton, mut hyvä kuiteskii. Ja lapsetkii saavat olla nii vappaast, iha ko koton."

(Jatkuu)

Mie tiijän

Martti Piela

Niiko nyt viimesimmäs Viestiskii saatto lukkee ja kuvist nähä, jos Koivisto-Seura 70-vuotisjuhla moninaisii kuvvii ja lukusii selostuksii suure juhla tapahummii lisäks sattu vilkasemmaa miukii juttuai Porvoo seuvu Koivistolaisii matkast Koivistol ja Viipurii kesäkuu alkupuolel, ni viime vuosiin o Rimorskii ilmestynt venäisii äkkirikkahii rakentammii komehii talloi, mitä aika ylesest määritellää sanal "ökytalo".

Kyl o tekniikka mänt vauhil etteepäi Koivuneva ajoist ko Viestiskii voijjaa katsella suurii määrii värillissii kuvvii; lieks kirkkoherra pari-kolme arki kokosis "paimenkirjehis" olt ees yhtää mustavalkostakkaa kuvvaa (jossei sit joku häne pienimmist lapsist olt ehtint piirustammaa vaik enkelii kuvvaa taik aurinkoo taivahal.)

Tuos elokuu viestishä o puhetta Terijoe hiekkarannoist ja sen "pitsihuviloist". Mie jatkan täs viel vähäse samast aiheest oma luvu kans. Terijokkeeha kutsuttii "paratiisiks mere rannal". Autonomia aikantul Pietarist junal Terijoe kesäsi kaksraitesta rattaa pitki 40 junnua päiväs! Ja sithä siel käi 5000 henkee töis joka päivä.

1800-luvu lopul valtioneuvos Rafael von Haartman perusti seuran kehittämmää paikan huvila-asutusta. Siint sit sai alkuun totelline huvilarakentamisa puumi. Raamatu ohje rakentamisest kalliol eikä hieka pääl unohettii täysi. Ois kyl ol-

tkii melkone aherrus kaivaa nii syvält, et raamatu neuvoo ois voint nouvvattaa, ko peruskallio ol Terijoe kohal 100 metrii syväl. Alue ol muotostunt jääkauve jälkesel litoriiina-mere aikant, 5000 - 2000 vuotta enne Ristusta.

Toine samallaine merepenger ol Terijoe kohal mere pohjas. Se o viel vanhemp, muotostunt jo 6500 vuotta eKr. Tuostha myö voijjaa miu nahäksei vettä sellanekkii jhotopäätös, et ei ihme, et Koivisto ol nii suosittu satamapaikkan, ko veet putosiit äkkijyrkkii hiekkapenkereitä alas. Ja vaik myö pikkupojat polskuteltaa käs pohjaa Sinisalme rannoil, ni polskuteltaa kuiteskii syvvii vessii äärel.

Näi kerrotaa Antti Hentose kirjaa Muistojen kultainen Karjala (Gummerus, Jyväskylä/Helsinki 1984/3.p.1995) sivul 38 (Suomen Riviera).

PS. Fridolf Rafael von Haartman (1839-1902) toimi aluksi upseerina Suomen kenraalikuveröörin adjutantina ja sittemmin Suomen asian komitean palveluksessa. Hänet esitti ensimmäisenä makuuvaunutoiminnan aloittamista Suomessa rautateillä. Valtioneuvoksen arvonimen hän sai v 1897. Hänen isänsä oli lääkintähallituksen yljohtaja Carl Daniel von Haartman. HYKS:n lähellä on Helsingissä Haartmanin nimeä kantava katu. (Wikipedia)

Vastauksia Martti Pielan kysymyksiin.

1. Terijoen matkailun elpymiseen 20-luvulla vaikutti mm kunnallispoliitikko ja toimittaja Mikko Uotinen. (Lähde Wikipedia)

2. Terijoen hiekkakerroksen paksuudesta mainitaan, että "peruskalliota peitti lähes 130 m paksuinen hiekk-, sora- ja multakerros" (Lähde: teos Terijoki - paratiisi meren rannalla. (1982)

vastaaja: Martti Asikainen, Kotka

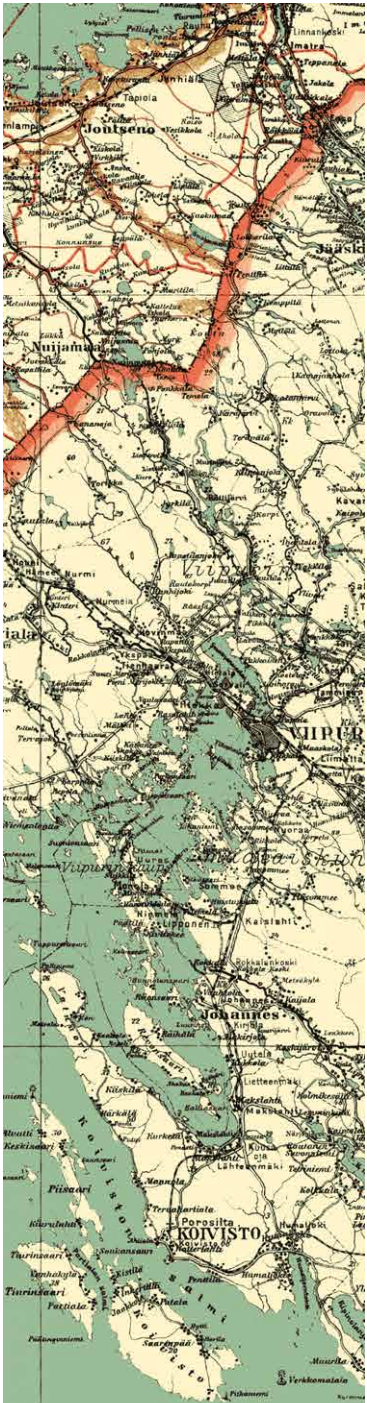
Tilausajot ja Ryhmämatkat
18-50 paikkaisilla autoilla

TtMATKAT OY

Tapani Teikari
Pornainen
+358(0)408291824
tapani.teikari@ttmatkat.fi
www.ttmatkat.com

Onnitteluit` ja muistamissii`

Muista ystävääsi ilmoituksella.

Tääl` tapahtuu

Koivistolaisten kirkkopyhää vietetään Särkisalon kirkossa 14.10.2018 klo 10.00

Messun jälkeen kukkien lasku Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkillä.
Kirkkokahvit seurakuntatalossa.

Tervetuloa!

Salon Seurakunta Perniön ja ympäristön Koivistokerho

KOIVISTON AUTO

www.koivistonauto.fi

Koivisto-tuotteita

Koivisto-Seuran adressi ilon hetkiin ja surun kohdatessa.

Kartonkikannet, välilehdellä vasemmalla Koiviston pitäjän ääriiviivat, tekstitön, korunauha, mukana kirjekuori.
Hinta 8 euroa + lähetyskulut.

Kauniit Koivisto-korut nyt tilattavissa! Omaksi tai lahjaksi!

Iso riipus	86 €
Pieni riipus	62 €
Isot korvakorut	116 €
Pienet korvakorut	75 €
Rintaneula	75 €
Kravattipidike	68 €

Korun hintaan lisätään lähetyskulut.
Toimitus postitse.

Korut 925-hopeaa

Riipusten ketjun pituus 50 cm, paksuus 2,5 mm, papuketjua

Laivan korkeus: pieni 2 cm, iso 3 cm

Koivisto-säätiö

jakaa 30 opintoavustusta á 350 euroa

Niitä ovat oikeutettuja hakemaan henkilöiden jälkeläiset, joiden vanhemmat tai esivanhemmat asuivat v 1939 tai v 1944 Koiviston kunnassa tai Koiviston kauppalassa.

Hakemukset on toimitettava lokakuun 31. päivään mennessä osoitteella:
Koivisto-säätiö, c/o Pertti Hoikkala Linnankoskenkatu 15 C 10, 06100 Porvoo. (Ei kirjattuna postina.)

Opintoavustusta myönnetään ammatti- ja korkeakouluissa opiskeleville. Muita opintoavustuksia voidaan myöntää erikoistapauksissa. Opintoavustusta Koivisto-säätiöltä voi saada vain yhden kerran.

Hakemuksissa pitää selvittää:

- 1) hakijan nimi, syntymäaika ja -paikka, hakijan omakätinen allekirjoitus.
- 2) todistus koulusta, jossa opiskelee.
- 3) vanhempien ja esivanhempien nimet niin pitkälle, että heidän koivistolaisuutensa voidaan todeta ja missä kylässä he asuivat vv.1939 ja 1944.
- 4) pankkitiedot, minne mahdollinen avustus voidaan lähettää.

Hakemuksen liitteenä tulee olla virkatodistus, josta selviää hakija ja hänen vanhempansa.

Jos hakemuksia tulee enemmän kuin 30, joudutaan saajat arpoimaan, etusija niillä jotka ovat aikaisemmin hakeneet, mutta eivät ole saaneet opintoavustusta.

Jos on hakenut opintoavustusta aikaisemmin, mutta ei ole saanut, voi anomuksen uudistaa vain lähettämällä uuden voimassa olevan opiskelutodistuksen sekä mahdolliset muuttuneet yhteystiedot.

Koivisto-säätiön hallitus

Tilaukset seuran sihteerille.

Virpi Huhtanen, Ahtaanmäki 1 A 2, 02280 Espoo
puh. 0440 501 806, virpi.huhtanen@kolumbus.fi